

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Медичний факультет
Кафедра гістології та медичної біології

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ІМУНОПРОФІЛАКТИКА ІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

підготовки магістра

галузі знань **22 «Охорона здоров'я»**

спеціальності **226 «Фармація, промислова фармація»**

освітньо-професійної програми **Фармація**

Луцьк – 2022

Силабус вибіркового освітнього компонента «**Імунопрофілактика інфекційних захворювань**» підготовки магістра, галузі знань 22 – Охорона здоров'я, спеціальності 226 – Фармація, промислова фармація, форма навчання – денна, за навчальним планом, затвердженим 2020 р.

Розробники: Бойко П. К., професор кафедри гістології та медичної біології, доктор ветеринарних наук, старший науковий дослідник;
Кондратюк Н. В., старший викладач кафедри гістології та медичної біології, кандидат біологічних наук;

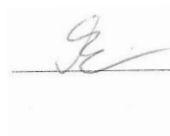
Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми: д.фарм.н., проф. Федоровська М.І.

Силабус вибіркового освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри гістології та медичної біології

Протокол № 1 від 31 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри: к.б.н., доцент

Степанюк Я. В.

© Бойко, П. К., 2022 р.

© Кондратюк Н. В., 2022 р.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, Освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань: 22 Охорона здоров'я; Спеціальність: 226 Фармація. Промислова фармація; Освітня програма: Фармація. Освітній рівень: другий (магістерський).	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150 / 5		Рік навчання: 3-й
		Семестр: 5-ий
ІНДЗ: немає		Лекції: 16 год
		Практичні (семінарські) 10 год Лабораторні: 20 год
		Самостійна робота: 94 год
		Консультації: 10 год
		Форма контролю: залік
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладачів

Прізвище, ім'я та по батькові: *Бойко Петро Костянтинівич*

Науковий ступінь: доктор ветеринарних наук

Вчене звання: старший науковий дослідник

Посада: професор кафедри фізіології людини і тварин

Контактна інформація: +83 067 361 0676;

e-mail Boyko.Petro@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

Прізвище, ім'я та по батькові: *Кондратюк Наталія Володимирівна*

Науковий ступінь: кандидат біологічних наук

Вчене звання: немає

Посада: старший викладач кафедри гістології та медичної біології

Контактна інформація: +83 066 629 2035;

e-mail: Kondratiuk.Nataliia@vnu.edu.ua;

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

Консультації проводяться: у середу напередодні окремих лабораторних робіт о 15:00-16:00 (Корпус G; ауд. 109)

III. Опис освітнього компонента

Анотація курсу. *Імунопрофілактика інфекційних хвороб* завжди була передовим рубежем профілактичної та клінічної медичної науки і практики. Досягнуті успіхи визначили суттєве зниження інфекційної захворюваності та летальності. Завдяки масовій вакцинації повністю ліквідовано натуральну віспу. Багато інфекцій, які раніше були значно поширеними й уражали значну частину населення, реєструють лише спорадично. Водночас інфекційні захворювання залишаються одним з основних приводів звернення по медичну допомогу, найважливішою причиною тимчасової непрацездатності, становлять майже десяту частину всіх випадків госпіталізації. На сучасному етапі відбулися суттєві зміни в структурі інфекційних хвороб: стали переважати вірусні інфекції, з'явилися нові, деякі з яких набули пандемічного поширення (ВІЛ-інфекція, гепатит С, КОВІД), почастишали випадки завізних ендемічних і природно-осередкових хвороб (хвороба Лайма, Ку-лихоманка). Тому знання специфічної профілактики інфекційної патології є важливою складовою підготовки фармацевтів різного освітньо-кваліфікаційного рівня.

1. Пререквізити: освітні компоненти «Біологія з основами генетики», «Анатомія та фізіологія людини», «Гігієна у фармації та екологія», «Патологічна фізіологія», «Перша долікарська допомога», «Мікробіологія з основами імунології».

2. Постреквізити: «Охорона праці та охорона праці в галузі», «Фармакологія», «Фармакотерапія з фармакокінетикою», «Клінічної фармація та фармацевтична опіка».

3. Мета вивчення дисципліни полягає в оволодінні студентами сукупністю основних знань і практичних умінь та навиків з метою збору анамнестичних даних для проведення епідеміологічного аналізу спалахів інфекційних захворювань, для проведення діагностичних кроків з метою встановлення діагностик захворювання, вміння розробити заходи загальної та спеціальної профілактики (імунопрофілактики) в конкретних умовах прояву інфекційного захворювання..

Основне завдання – здобуття базових знань із загальної інфектології, імунології та епідеміології, які дадуть можливість майбутнім фахівцям застосовувати їх під час роботи в аптеках, можливо у лікувальних закладах або діагностичних лабораторіях клінічного напрямку.

4. Результати навчання (компетентності).

Інтегральна компетентність (ИИТ): Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній фармацевтичній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, хімічних, технологічних, біомедичних та соціально-економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; ясно і недвозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовуючи, до фахової та нефахової аудиторії.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим.

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 12. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 1. Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики поширених захворювань, попередження небезпечних інфекційних, вірусних і паразитарних захворювань, а також з метою сприяння своєчасному виявленню та підтриманню прихильності до лікування цих захворювань згідно з їхніми медико-біологічними характеристиками і мікробіологічними особливостями.

ФК 4. Здатність забезпечувати раціональне застосування рецептурних і безрецептурних лікарських засобів та інших товарів аптечного асортименту згідно з фізико-хімічними, фармакологічними характеристиками, біохімічними, патофізіологічними особливостями

конкретного захворювання і фармакотерапевтичними схемами його лікування.

Програмні результати навчання згідно з вимогами освітньої програми:

ПРН 2. Застосовувати знання із загальних і фахових дисциплін у професійній діяльності.

ПРН 3. Дотримуватись норм санітарно-гігієнічного режиму і вимог техніки безпеки при здійсненні професійної діяльності.

ПРН 13. Проводити санітарно-просвітницьку роботу у фаховій діяльності при виникненні спалахів інфекційних, вірусних і паразитарних захворювань.

ПРН 14. Визначати переваги і недоліки лікарських засобів різних фармакологічних груп з урахуванням їхніх хімічних, фізико-хімічних, біофармацевтичних, фармакокінетичних та фармакодинамічних особливостей.

ПРН 17. Використовувати дані клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень для здійснення моніторингу ефективності та безпеки застосування лікарських засобів.

2. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					Форма контр. / Бали	
	Усього	у тому числі					
		Лекції	Практ./ семін. роб.	Лабор. роб.	Конс.		Сам. роб.
Змістовий модуль 1. Імунопрофілактика контрольованих інфекцій в Україні. Загальні положення							
Тема 1. Історичні, медичні, соціальні й економічні аспекти контрольованих інфекцій в Україні та світі.	15	1	2	-	1	11	ПО - 8
Тема 2. Організація проведення імунопрофілактики в Україні.	15	1	2	-	1	11	ПО - 8
Тема 3. Активна імунопрофілактика.	19	2	-	4	1	12	Т-3; УВ - 4; ОЛР - 3
Тема 4. Пасивна імунопрофілактика. Календар профілактичних щеплень в Україні.	19	2	-	4	1	12	Т-3; УВ - 4; ОЛР - 3
Тема 5. Побічні реакції вакцинації, їх профілактика. Неприятливі події після імунізації.	19	2	-	4	1	12	Т-3; УВ - 4; ОЛР - 3
Тема 6. Імунопрофілактика інфекційних хвороб в осіб із порушеннями стану здоров'я і при особливих станах	20	2	4		2	12	ПО - 14
Разом за змістовим модулем 1	107	10	8	12	7	70	60
Змістовий модуль 2. Імунопрофілактика окремих інфекцій							
Тема 7. Імунопрофілактика вірусних інфекцій	20	3	-	4	1	12	Т-3; УВ - 4; ОЛР - 3
Тема 8. Імунопрофілактика бактеріальних інфекцій	20	3	-	4	1	12	Т-3; УВ - 4; ОЛР - 3
Разом за змістовим модулем 2	40	6	-	8	2	24	20
Контрольна робота	3		2		1	-	Т 10; М-10
Усього годин	150	16	10	20	10	94	100

***Форма контролю:** **ПО** – поточне опитування; **Т** – тести; **ОЛР** – оформлення лабораторної роботи; **УВ** – усна відповідь за темою лабораторної роботи; **М** – модульне опитування.

Тематичний план самостійних робіт

Тема 1. Загальна характеристика основних положень, що стосуються контрольованих інфекцій. Історичні, медичні, соціальні й економічні аспекти контрольованих інфекцій в Україні та світі. Організація проведення імунопрофілактики в Україні. Статті Конституції України і чинних законів України. Основні накази МОЗ України, що регулюють проведення імунопрофілактики і туберкулінодіагностики.

Тема 2. Активна імунопрофілактика. Основи імунної відповіді як результату вакцинації. Основи сучасного виробництва препаратів для імунопрофілактики. Впровадження вакцин у програми імунізації. Перегляд Національного календаря щеплень. Класифікація препаратів для активної імунопрофілактики. Склад препаратів для активної імунопрофілактики.. Шляхи введення препаратів для активної імунопрофілактики. Зберігання вакцин та анатоксинів. Холодовий ланцюг.

Тема 3.. Календар профілактичних щеплень в Україні. Вакцинація за віком. Вакцинація дітей із порушенням Календаря профілактичних щеплень. Вакцинація дітей за станом здоров'я. Щеплення, які проводять на ендемічних та ензоотичних територіях і за епідемічними показаннями. Протипоказання до вакцинації. Побічні реакції вакцинації, їх профілактика. Побічні реакції вакцинації, їх профілактика. Неприятливі події після імунізації

Тема 4. Імунопрофілактика інфекційних хвороб в осіб із порушеннями стану здоров'я та при особливих станах. . Вакцинація осіб з алергічними реакціями. Вакцинація недоношених дітей і дітей із малою масою тіла при народженні. Вакцинація вагітних. Вакцинація осіб із серцево-судинними захворюваннями. Вакцинація осіб із захворюваннями органів дихання. Вакцинація осіб із порушеннями обміну речовин. Вакцинація осіб із захворюваннями нервової системи. Вакцинація осіб із захворюваннями нирок. Вакцинація осіб із гематологічними хворобами, аспленією. Вакцинація осіб з онкологічною патологією. Вакцинація осіб із первинними імунодефіцитами. Вакцинація ВІЛ-інфікованих осіб. Вакцинація та оперативні втручання, застосування анестезії. Вакцинація при лактації. Вакцинація осіб з гострою хворобою з/без підвищення температури, період реконвалесценції гострої інфекційної хвороби. Вакцинація при проведенні терапії антибактеріальними, антимикотичними, протипаразитарними та противірусними препаратами. Вакцинація при трансплантації солідних органів. Вакцинація при нещодавньому введенні препаратів крові, що містять антитіла.

Тема 5. Пасивна імунопрофілактика. Препарати нормального людського імуноглобуліну. Специфічні (гіперімунні) імуноглобуліни. Гіперімунні сироватки тваринного походження. Вакцинація мандрівників. Імунопрофілактика окремих інфекцій. Вакцинація осіб, які вживають протималарійні та антибактеріальні препарати із профілактичною метою. Проведення вакцинальної сесії.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента: студент повинен відвідувати лекції і лабораторні заняття. Пропущені без поважних причин заняття потрібно відпрацювати: підготувати конспект лекції, пройти опитування за темою лабораторного заняття, письмово оформити протокол лабораторного заняття.

Політика щодо академічної доброчесності: усі завдання студент повинен виконувати самостійно.

Політика щодо дедлайнів і перескладання: у випадку пропуску лекції без поважної причини студент готує конспект до наступного лабораторного заняття. До закінчення вивчення модуля студент повинен відпрацювати усі лабораторні заняття.

V. Підсумковий контроль

Вивчення вибіркового освітнього компонента «Імунопрофілактика інфекційних хвороб» здійснюється впродовж одного семестру на третьому році навчання (5 семестр). За результатами поточної навчальної діяльності виставляється залік.

Семестровий залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з ОК «Імунопрофілактика інфекційних хвороб» на підставі результатів виконання ним усіх видів навчальних робіт, передбачених навчальною програмою. Семестровий залік виставляється за результатами поточного контролю теоретичних знань, практичних вмій і навичок. Якщо протягом семестру студент набрав 60 і більше балів, він може отримати залік, не складаючи його.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки (менше 60 балів) або за бажанням підвищити свій результат студент:

- може добрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем або перездати відповідну тему, шляхом написавши тесту, розв'язання ситуаційної задачі, усного опитування тощо);

- складає семестр залік, який включає весь навчальний матеріал освітнього компонента; при цьому він може набрати від 0 до 100 балів, де 60 балів і вище – задовільна /позитивна оцінка.

Перелік питань до заліку:

1. Історичні та медичні аспекти контрольованих інфекцій в Україні та світі.
2. Соціальні й економічні аспекти контрольованих інфекцій в Україні та світі.
3. Організація проведення імунопрофілактики в Україні.
4. Статті Конституції України і чинних законів України, що стосуються проведення імунопрофілактики інфекційних хвороб.
5. Основні накази МОЗ України, що регулюють проведення імунопрофілактики
6. Основні накази МОЗ України, що регулюють проведення туберкулінодіагностики.
7. Основи імунної відповіді як результату вакцинації.
8. Впровадження вакцин у програми імунізації.
9. Основи сучасного виробництва препаратів для імунопрофілактики.
10. Особливості Національного календаря щеплень.
11. Класифікація препаратів для активної імунопрофілактики.
12. Склад препаратів для активної імунопрофілактики.
13. Шляхи введення препаратів для активної імунопрофілактики.
14. Зберігання вакцин та анатоксинів.
15. Холодовий ланцюг у забезпеченні якості вакцин та сироваток.
16. Вакцинація за віком.
17. Вакцинація дітей із порушенням Календаря профілактичних щеплень.
18. Вакцинація дітей за станом здоров'я.
19. Щеплення, які проводять на ендемічних та ензоотичних територіях і за епідемічними показаннями.
20. Протипоказання до вакцинації.
21. Побічні реакції вакцинації, їх профілактика.
22. Несприятливі події після імунізації.
23. Імунопрофілактика інфекційних хвороб в осіб із порушеннями стану здоров'я та при особливих станах.
24. Вакцинація осіб з алергійними реакціями.
25. Вакцинація недоношених дітей і дітей із малою масою тіла при народженні.
26. Вакцинація вагітних.
27. Вакцинація осіб із серцево-судинними захворюваннями.
28. Вакцинація осіб із захворюваннями органів дихання.
29. Вакцинація осіб із порушеннями обміну речовин.
30. Вакцинація осіб із захворюваннями нервової системи.
31. Вакцинація осіб із захворюваннями нирок.
32. Вакцинація осіб із гематологічними хворобами, аспленією.

33. Вакцинація осіб з онкологічною патологією.
34. Вакцинація осіб із первинними імунodefіцитами.
35. Вакцинація ВІЛ-інфікованих осіб.
36. Вакцинація та оперативні втручання, застосування анестезії.
37. Вакцинація при лактації.
38. Вакцинація осіб з гострою хворобою з/без підвищення температури, період реконвалесценції гострої інфекційної хвороби.
39. Вакцинація при проведенні терапії антибактеріальними, антимікотичними, протипаразитарними та противірусними препаратами.
40. Вакцинація при трансплантації солідних органів.
41. Вакцинація при нещодавньому введенні препаратів крові, що містять антитіла.
42. Проведення вакцинальної сесії.
43. Пасивна імунопрофілактика.
44. Препарати нормального людського імуноглобуліну.
45. Специфічні (гіперімунні) імуноглобуліни.
46. Гіперімунні сироватки тваринного походження
47. Вакцинація мандрівників.
48. Вакцинальні міфи.
49. Імунопрофілактика грипу та інших вірусних респіраторних інфекцій.
50. Імунопрофілактика гепатиту А..
51. Імунопрофілактика гепатиту В.
52. Імунопрофілактика епідемічний паротит і вітряної віспи.
53. Імунопрофілактика кіру і краснухи.
54. Імунопрофілактика поліомієліту і герпесвірусної інфекції.
55. Імунопрофілактика дифтерії і кашлюку.
56. Імунопрофілактика правцю і менінгококової інфекції.
57. Імунопрофілактика черевного тифу і туберкульозу.
58. Імунопрофілактика ВІЛ-інфекції і сказу.
59. Імунопрофілактика жовтої лихоманки і кліщового енцефаліту.
60. Імунопрофілактика коронавірусної інфекції COVID-19.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Чернишова Л.І., Лапій Ф.І., Волоха А.П. та ін.. Імунопрофілактика інфекційних хвороб : навчально-методичний посібник – 3-тє видання, перероблене і доповнене. К.: ВСВ «Медицина». 2022. 336 с.
2. Данилейченко В. В., Федечко Й. М., Корнійчук О. П., Солонинко І. І. Мікробіологія з основами імунології : підручник / 3-є видання, перероблене і доповнене. К.: ВСВ

«Медицина». 2022. 396 с.

3. Медична мікробіологія, вірусологія та імунологія : підручник ля студентів навч. мед закладів / за ред.. В.П. Широбокова. Вінниця : Нова Книга, 2021. 920 с.

Додаткова:

4. Вершигора О.Ю. Пастер Є. У. та ін.. Імунологія. К.: ВПЦ «Київський університет», 2011. 911 с.

5. Чоп'як В. В., Потьомкіна Г. О., Гаврилюк А. М. та ін.. Клінічна імунологія та алергологія : навч. посіб. – К.: ВСВ «Медицина», 2017. 224 с.

6. Дранник Г.Н. Клиническая иммунология и аллергология. М.: Мед. информ. агентство, 2003. 604 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт Волинського національного університету ім. Лесі Українки <http://194.44.187.60/moodle/login/index.php>
2. Міністерство охорони здоров'я України www.moz.gov.ua
3. Державний експертний центр МОЗ України www.pharma-center.kiev.ua
4. Спеціалізоване медичне інтернет-видання для лікарів, провізорів, фармацевтів, студентів медичних та фармацевтичних вузів www.morion.ua
5. Всесвітня організація охорони здоров'я www.who.int
6. Фармацевтична енциклопедія www.pharmencyclopedia.com.ua